

advokátska kancelária

JUDr. Ladislav PIROVITS

~advokát~

L. Štúra 29, 077 54 Kráľovský Chlmec,
Tel.: 00421905 466771, e-mail: judrpila@windowslive.com

VEC : PRÁVNÝ ROZBOR

problematiky prvého realizačného projektu Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky pre rok 2011 z hľadiska zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákona)

Materiál obsahuje 9 strán

Dátum: 10. júna 2011

PRÁVNÝ ROZBOR

problematiky prvého realizačného projektu Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky pre rok 2011 z hľadiska zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákona)

I. ÚVOD

1. Predmet a účel právneho rozboru

Predmetom právneho rozboru je podrobiť právnej analýze Prvý realizačný projekt Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky pre rok 2011 z hľadiska zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákona). Cieľom je posúdiť, že v akom rozsahu môže realizácia Programu spadať pod niektorú časť stavebného zákona.

Keďže realizácia programu sa uskutočňuje cez konkrétne projekty, ktoré neboli dostupné, tento rozbor dáva odpoveď na jednotlivé možné situácie, ktoré môžu vzniknúť v priebehu realizácie tohto programu.

2. Podklady na vypracovanie právneho rozboru

1. Materiál programu rokovania vlády SR Názov: Návrh prvého realizačného projektu Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky 2011, Číslo materiálu: UV-5697/2011
2. Vlastný materiál
3. Prílohy 1 – 4
4. Uznesenie vlády SR č. 183 z 9. marca 2011 k návrhu prvého realizačného projektu Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky 2011

II. SKUTKOVÝ STAV, PRÁVNE POSÚDENIE A HODNOTENIE VECI

Z vyhodnotenia medzirezortného pripomienkového konania vyplynulo, že pre rozbehnutie terénnych prác a pre prípravu a realizáciu opatrení uvádzaných v prvom realizačnom projekte je dôležité v čo najväčšej miere využiť aspekt vegetačného pokoja a vhodných klimatických podmienok, preto pripomienkové konanie sa uskutočnilo v skrátenej forme.

Prvý realizačný projekt vychádza z princípov, zásad a z cieľov PRK IMP aplikovaných v realizačnom projekte pre rok 2010. Má však širší územný záber, predpokladá realizáciu projektov v skupine zhruba 200 obcí. Jeho financovanie je zabezpečené v rámci schválených limitov štátneho rozpočtu v rozpočtovej kapitole Úradu vlády SR.

Cieľom prvého realizačného projektu je v roku 2011 vytvoriť, aktivovať a systémovo zrealizovať v horských a podhorských oblastiach leso-poľnohospodárskej krajiny Slovenska minimálne 6 mil. m³ vodozadržných prvkov. Konkrétnym cieľom je vytvoriť a vybudovať v lesnej, v poľnohospodárskej a v urbanistickej krajine vo vybraných lokalitách obcí vodozadržné krajinné, terénne útvary, zariadenia a technické riešenia s touto cyklickou

zádržnou kapacitou dažďovej vody, ktoré budú následne prevádzkované a bude udržiavaná ich funkčnosť.

Z hľadiska tohto rozboru vo vzťahu k zákonu č. 50/1976 Zb. je potrebné už na úvod vychádzať aj zo záverov tohto pripomienkového konania a posúdiť charakter a význam zásahu do okolitého terénu prácami a opatreniami podľa predloženého projektu.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky okrem iných uviedlo:

Projekt navrhuje realizáciu opatrení, ktoré významne zasahujú do vodného režimu krajiny, pričom materiál neobsahuje jednoznačné vymedzenie vzťahu prvého realizačného projektu Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky 2011 k ustanoveniam zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Prvý realizačný projekt sa bude realizovať najmä v poškodenej krajine na tých ekosystémoch, kde v minulosti dažďová voda mala viac času vsiaknuť do podzemia a menej povrchovo odtekať a erodovať zemský povrch. To znamená, že navrhované opatrenia pozitívne zasahujú do zmeneného vodného režimu krajiny a vracajú vodný režim krajiny do pôvodného stavu. Aktivity a objekty realizované v prvom realizačnom projekte sú rozsahom malé a majú charakter rozsahom malých zásahov do krajiny. Jedná sa predovšetkým o lokálne revitalizačné, rekultivačné, protierózne a vodozádržné opatrenia. Vo väčšine prípadov preto nespĺňajú minimálne prahové hodnoty definované v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, nepodliehajú preto povinnému hodnoteniu a ani zisťovaciemu konaniu podľa daného predpisu. Predmetom lokálneho posúdenia podľa príslušného zákona budú až konkrétne návrhy opatrení (projektov) navrhované pre jednotlivé obce. Koniec citátu.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky v rámci pripomienkového konania poukázalo tiež na skutočnosti, ktoré sú dôležité pre tento rozbor. Ministerstvo konkrétne navrhlo: Upraviť text v bode 3 ods. 5 nasledovne: „...za predpokladu udelenia jeho súhlasu na vstup na pozemok a na realizáciu projektovaných prác alebo na základe písomnej dohody...“. Realizácia sa bude vykonávať podľa platných predpisov. Opätovne upozorňujeme na nutnosť dodržiavať ustanovenia zákona č. 50/1976 (stavebný zákon) týkajúcich sa možnosti realizovať stavby na cudzích pozemkoch, ale aj dodržiavania podmienok pri povoľovaní terénnych úprav a realizácii drobných stavieb, ktoré ovplyvňujú povrchový odtok. Termín ukončenia prác do 31. októbra 2011 v prípade budovania priečnych stavieb v koryte vodného toku nie je vzhľadom na proces projektovej prípravy a udelenia stavebného (vodoprávneho) povolenia reálny. Tento návrh odôvodňuje tým, že v bode 3 ods. 5 sa uvádza, že práce realizované v rámci prvého realizačného projektu budú obce realizovať na vlastnom pozemku obce alebo iného vlastníka, prípadne správcu, v rámci katastra obce za predpokladu udelenia jeho súhlasu na vstup na pozemok s cieľom realizácie projektu alebo na základe písomnej dohody o spolupráci alebo partnerstve s vlastníkom, správcom alebo užívateľom pozemku. Na realizáciu prác je potrebný súhlas vlastníka alebo správcu pozemku.

Realizácia jednotlivých opatrení bude prebiehať v zmysle platnej legislatívy, tak ako je to uvedené v texte prvého realizačného projektu. Väčšina prác nebude mať charakter prác, ktoré spadajú pod stavebný zákon, pretože sa týka revitalizačných a rekultivačných opatrení v území. Opatrenia, ktoré budú spadať pod niektorú časť stavebného zákona budú v zmysle tohto zákona riešené. Vo väčšine prípadov však nejde o budovanie stavieb v zmysle stavebného zákona. Závazná metodika zohľadní tento fakt a jasne ho deklaruje.

Závazná metodika vyjde po schválení vládou SR a navyše bude premietnutá do zmluvy o dielo medzi obcou a zhotoviteľom, kde budú uvedené všetky náležitosti a povinné prílohy predkladaného realizačného projektu. Nie je žiaden dôvod dávať podrobné záväzné usmernenie do materiálu určeného na rokovanie vlády. Návrh prvého realizačného projektu dostatočne podrobne popisuje všetky rozhodujúce mechanizmy a podmienky pre zabezpečenie implementácie projektu. Koniec citátu.

Pri posúdení otázky v akom rozsahu bude realizácia projektu spadať pod ustanovenia stavebného zákona je potrebné vychádzať z charakteru jednotlivých konkrétnych prác a opatrení.

Podľa programu revitalizačných opatrení v jednotlivých lokalitách katastra obce budú vybudované vodozádržné opatrenia, napr.:

v lesných lokalitách najmä:

- odrážky na zväžniciach a približovacích linkách,
- zasakovacie jamy a pásy pri cestách,
- zádržné jazierka v priekopách ciest,
- zábrany z drevoodpadov na svahoch,
- zavodňovacie pásy na rozhraní lesnej a poľnohospodárskej pôdy,
- zvyšovanie lesnatosti územia,
- zaceľovanie a prehrádzanie strží.

na poľnohospodárskej pôde najmä:

- vŕbové záplety, obnova medzí,
- vrstevnicové zavodňovacie ryhy,
- zasakovacie jamy, zádržné jazierka, obnova mokradí,
- zaceľovanie a prehrádzanie strží,
- vegetačné opatrenia, vhodné plodiny, stromy či kroviny
- revitalizácia nevhodne navrhnutých umelých odvodňovacích kanálov

Po vzájomnej dohode obcí a správcov drobných vodných tokov budú realizované protipovodňové opatrenia formou budovania priečných objektov na drobných vodných tokoch, napr.:

- pásy (výška do úrovne nivelety - slúžiace na fixáciu dna),
- prahy (výška do 30 cm – zabezpečujúce niveletu dna potrebnú proti vymieľaniu),
- stupne (do výšky 120 – 200 cm – vyrovnanie nivelety, záchyt splavenín),
- prehrádzky (do výšky 3 m - ako suché poldre, prípadne čiastočne naplnené vodou alebo nádrže s vodou),
- obnova hydromorfológie drobných vodných tokov a meandrov.

Tieto opatrenia predstavujú predovšetkým lokálne revitalizačné, rekultivačné, protierózne a vodozádržné opatrenia. Vo väčšine prípadov nespĺňajú minimálne prahové hodnoty definované v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, nepodliehajú preto povinnému hodnoteniu a ani zisťovaciemu konaniu podľa daného predpisu. Predmetom lokálneho posúdenia podľa príslušného zákona budú až konkrétne návrhy opatrení (projektov) navrhované pre jednotlivé obce.

Vychádzajúc z predmetného programu a navrhnutých opatrení je potrebné mať na zreteli najmä niektoré ustanovenia stavebného zákona. Je pravdou, že na väčšinu týchto prác sa stavebný zákon nevzťahuje, ale na niektoré, najmä terénne úpravy a drobné stavby spojené so zemou s pevným základom asi áno.

Podľa § 32 zákona č. 50/1976 Zb. Umiestňovať stavby, meniť využitie územia a chrániť dôležité záujmy v území možno len na základe územného rozhodnutia, ktorým je a) rozhodnutie o umiestnení stavby, **b) rozhodnutie o využívaní územia**, c) rozhodnutie o chránenom území alebo o ochrannom pásme, d) rozhodnutie o stavebnej uzávere.

Vychádzajúc z charakteru prác a opatrení, ktoré sú predmetom Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky pre rok 2011 je potrebné sa zaoberať najmä s ustanovením § 34 a nasl. o územnom konaní, ktoré vzhľadom na načrtnuté práce prípadne by mali vyústiť do rozhodnutia o využívaní územia podľa § 39b citovaného zákona.

Podľa § 39b ods. 1 Rozhodnutím o využívaní územia sa povoľuje nové využívanie územia, určujú sa jeho podmienky a čas jeho platnosti.

Podľa ods. 2 V podmienkach nového využívania územia sa určí najmä spôsob, akým sa má územie upraviť, usporiadať, zalesniť, odvodniť, pripojiť na pozemné komunikácie, na siete a zariadenia technického vybavenia územia, spôsob zabezpečenia požiadaviek vyplývajúcich z blízkosti chránených častí krajiny a zo stanovísk dotknutých orgánov a určenia požiadaviek na ochranu existujúcich stavieb a zelene. Podmienkami rozhodnutia podľa odseku 1 sa môže určiť aj kapacitná únosnosť využívania územia na voľnočasové alebo rekreačné potreby obyvateľstva vrátane limitov pre ubytovacie kapacity.

Podľa § 39b ods. 3 Rozhodnutie o využívaní územia sa vyžaduje na

- a) vykonávanie terénnych úprav, ktorými sa podstatne mení územný systém ekologickej stability, vzhľad krajiny, využitie významných krajinných prvkov alebo odtokové pomery v území, najmä na výkop alebo zasypenie priekop, záväzky, na násypy a meliorácie,
- b) zriadenie alebo zrušenie verejných sadov, parkov, okrasných záhrad a inej zelene, ak sú spojené s terénnymi prácami, s odstraňovaním zelene, s vybavením chodníkmi a inými spevnenými plochami, s umiestnením drobnej záhradnej architektúry a technickým prevádzkovým zariadením na osvetlenie a údržbu zelene,
- c) zriadenie alebo zrušenie športových ihrísk, odstavných a skladovacích plôch,
- d) delenie a sceľovanie pozemkov, ak podmienky na to nie sú určené územným plánom zóny, projektom pozemkových úprav, iným rozhodnutím alebo opatrením,
- e) ťažobné práce, im podobné práce a s nimi súvisiace práce, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa ods. 4 Stavebný úrad môže v rozhodnutí o využívaní územia určiť, že sa upúšťa od povolenia terénnych úprav.

Podľa ods. 5 Rozhodnutie o využívaní územia sa zlúči s rozhodnutím o umiestnení stavby, ak sa má na pozemku, ktorého sa rozhodnutie týka, uskutočniť aj stavba.

Na územné konanie je príslušný stavebný úrad, teda obec. Ak je na územné konanie, ktorým sa vydáva rozhodnutie o využití územia alebo o chránenom území či o ochrannom pásme, príslušný podľa osobitných predpisov iný orgán štátnej správy než orgán uvedený v odseku 1, dohodne sa tento orgán o návrhu rozhodnutia alebo opatrenia so stavebným úradom.

Účastníkom územného konania je navrhovateľ, obec, ak nie je stavebným úradom príslušným na územné konanie a ten, komu toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu.

V územnom konaní o umiestnení stavby, o využívaní územia, o stavebnej uzávere a o ochrannom pásme sú účastníkmi konania aj právnické osoby a fyzické osoby, ktorých vlastnícke alebo iné práva k pozemkom alebo stavbám, ako aj k susedným pozemkom a stavbám vrátane bytov môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté.

Územné konanie sa začína na písomný návrh účastníka, z podnetu stavebného úradu alebo iného orgánu štátnej správy. Návrh sa doloží dokumentáciou ustanovenou vykonávacími predpismi k tomuto zákonu spracovanou oprávnenou osobou (§ 45 ods. 4), a dokladmi ustanovenými osobitnými predpismi. V návrhu sa uvedie zoznam právnických osôb a fyzických osôb, ktorí prichádzajú do úvahy ako účastníci konania a sú navrhovateľovi známi.

Ak predložený návrh neposkytuje dostatočný podklad pre posúdenie umiestnenia navrhovanej stavby alebo iného opatrenia v území (§ 32), najmä vplyvov na životné prostredie, vyzve stavebný úrad navrhovateľa, aby návrh v primeranej lehote doplnil potrebnými údajmi alebo podkladmi, a upozorní ho, že inak územné konanie zastaví. Ak navrhovateľ nedoplní návrh na vydanie územného rozhodnutia požadovaným spôsobom v určenej lehote, stavebný úrad územné konanie zastaví. Ak stavebný úrad zastaví územné konanie z dôvodu, že navrhovateľ vzal návrh späť, na zastavenie konania nie je potrebný súhlas ostatných účastníkov konania.

Stavebný úrad oznámi začatie územného konania dotknutým orgánom a všetkým známym účastníkom a nariadi ústne pojednávanie spojené spravidla s miestnym zisťovaním. Súčasne upozorní účastníkov, že svoje námietky a pripomienky môžu uplatniť najneskoršie pri ústnom pojednávaní, inak že sa na ne neprihliadne. Stavebný úrad oznámi začatie územného konania do 7 dní odo dňa, keď je žiadosť o územné rozhodnutie úplná.

Od ústneho pojednávania môže stavebný úrad upustiť v prípade, že je pre územie spracovaná územnoplánovacia dokumentácia, na základe ktorej možno posúdiť návrh na územné rozhodnutie. Ak stavebný úrad upustí od ústneho pojednávania, určí lehotu, do ktorej môžu účastníci uplatniť námietky, a upozorní ich, že sa na neskoršie podané námietky neprihliadne; táto lehota nesmie byť kratšia ako 7 pracovných dní.

Dotknuté orgány oznámia svoje stanoviská v rovnakej lehote, v ktorej môžu uplatniť svoje pripomienky a námietky účastníci územného konania. Ak niektorý z orgánov štátnej správy potrebuje na riadne posúdenie návrhu dlhší čas, stavebný úrad na jeho žiadosť určenú lehotu pred jej uplynutím, primerane predĺži. Ak dotknutý orgán, ktorý bol vyrozumený o začatí územného konania, neoznámi v určenej alebo predĺženej lehote svoje stanovisko k navrhovanej stavbe, má sa za to, že so stavbou z hľadiska ním sledovaných záujmov súhlasí.

Začatie územného konania o umiestnení líniovej stavby alebo v odôvodnených prípadoch aj zvlášť rozsiahlej stavby, stavby s veľkým počtom účastníkov konania, ako aj územného konania o využití územia, o stavebnej uzávere a o ochrannom pásme, ak sa týka rozsiahleho územia, oznámi stavebný úrad účastníkom územného konania verejnou vyhláškou. Stavebný úrad oznámi začatie územného konania verejnou vyhláškou aj v prípade, že mu účastníci konania alebo ich pobyt nie sú známi.

Podkladom pre vydanie územného rozhodnutia sú územné plány obcí a zón. Ak pre územie nebol spracovaný územný plán obce alebo zóny, podkladom na vydanie územného rozhodnutia sú spracované územnoplánovacie podklady podľa § 3 a ostatné existujúce podklady podľa § 7a; inak stavebný úrad obstará v rozsahu nevyhnutnom na vydanie územného rozhodnutia iné podklady, najmä skutočnosti získané vlastným prieskumom alebo zistené pri miestnom zisťovaní.

Stavebný úrad v územnom konaní posúdi návrh predovšetkým z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a potrieb požadovaného opatrenia v území a jeho dôsledkov; preskúma návrh a jeho súlad s podkladmi podľa odseku 1 a predchádzajúcimi rozhodnutiami o území, posúdi, či vyhovuje všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu a všeobecne technickým požiadavkám na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu, prípadne predpisom, ktoré ustanovujú hygienické, protipožiarne podmienky, podmienky bezpečnosti práce a technických zariadení, dopravné podmienky, podmienky ochrany prírody, starostlivosti o kultúrne pamiatky, ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu, lesného pôdneho fondu a pod., pokiaľ posúdenie nepatrí iným orgánom.

Stavebný úrad v územnom konaní zabezpečí stanoviská dotknutých orgánov a ich vzájomný súlad a posúdi vyjadrenia účastníkov a ich námietky. Stavebný úrad neprihliadne na námietky a pripomienky, ktoré sú v rozpore so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou.

Ak stavebný úrad po posúdení návrhu podľa odsekov 1 až 3 zistí, že návrh alebo predložená dokumentácia nie je v súlade s podkladmi podľa odseku 1, s predchádzajúcimi územnými rozhodnutiami, so všeobecnými technickými požiadavkami alebo s predpismi uvedenými v odseku 2, návrh zamietne.

Ak nemá navrhovateľ k pozemku vlastnícke alebo iné právo, možno bez súhlasu vlastníka územné rozhodnutie o umiestnení stavby alebo rozhodnutie o využití územia vydať len vtedy, ak možno na navrhovaný účel pozemok vyvlastniť.

S územným konaním sa spájajú, pokiaľ to nevyklučuje povaha veci alebo ak osobitné predpisy neustanovujú inak, aj iné konania potrebné na umiestnenie stavby alebo na určenie využitia územia. Správne orgány príslušné na ich uskutočňovanie majú v územnom konaní postavenie dotknutého orgánu podľa § 140a.

Vzhľadom na charakter činností, prác a opatrení je potrebné vychádzať pri realizácii projektu aj zo zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách. Je potrebné posúdiť niektoré práce, opatrenia a zariadenia prípadne aj podľa ust. § 52 o vodných stavbách.

Podľa § 52 ods. 1 zákona vodnými stavbami sú stavby, prípadne ich časti, ktoré umožňujú osobitné užívanie vôd alebo iné nakladanie s vodami.

Vodnými stavbami sú najmä

a) stavby, ktorými sa upravuje, mení alebo zriaďuje koryto, vrátane terénnych úprav s tým spojených,

b) stavby na ochranu pred povodňami,

c) priehrady, vodné nádrže, rybníky, hate, hrádze a iné stavby potrebné na nakladanie s vodami,

d) studne, stavby vodovodných potrubí, vodovodov a ďalšie vodárenské objekty samostatne slúžiace na účely zásobovania vodou,

e) stavby stôk, stokové siete vrátane objektov na nich, čistiarne odpadových vôd a iné stavby určené na zneškodňovanie odpadových vôd a osobitných vôd a na ich vypúšťanie do povrchových vôd, podzemných vôd alebo do banských vôd a stavby určené na predchádzajúce čistenie odpadových vôd pred ich vypúšťaním do verejnej kanalizácie,

f) hydromelioračné stavby na zavlažovanie a odvodňovanie pozemkov a na ochranu pozemkov pred vodnou eróziou,

g) stavby, ktoré sa zriaďujú na plavebné účely v korytách alebo v iných vodných útvaroch,

h) stavby umožňujúce využívanie vôd najmä na hromadnú rekreáciu a vodné športy,

i) odkaliská vytvorené hrádzovým systémom, na ktoré sa odpad ukladá hydraulickým spôsobom,

j) vodovodné prípojky, ak

1. slúžia na dodávku vody do priemyselných stavieb a poľnohospodárskych stavieb,

2. slúžia na zásobovanie skupiny stavieb, ak to vyžaduje vlastný systém rozvodných potrubí,

3. sú zriadené k stavbe, pre ktorú je zhotovené zariadenie na zvýšenie tlaku vody,

4. sú dlhšie ako 100 m a dodávajú vodu s denným priemerným množstvom väčším ako 0,5 l za sekundu,

k) kanalizačné prípojky do verejnej kanalizácie, ak

1. slúžia na vypúšťanie odpadových vôd z priemyselných stavieb a z poľnohospodárskych stavieb,
2. slúžia na odvádzanie odpadových vôd z areálu alebo zo skupiny stavieb, ak to vyžaduje samostatnú stokovú sieť,
3. slúžia na vypúšťanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie, ktoré vyžadujú ich predchádzajúce čistenie,
4. sú dlhšie ako 100 m a majú vnútorný priemer väčší ako 20 cm.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia v prípade pochybností, či ide o vodnú stavbu alebo jej súčasť, rozhodne orgán štátnej vodnej správy.

Podľa § 63 ods. 1 Obec v prenesenom výkone pôsobnosti na úseku štátnej vodnej správy rozhoduje vo veciach

- a) povolenia na odber povrchových vôd a podzemných vôd a ich iné užívanie na potreby jednotlivých občanov (domácností), uskutočnenie, zmenu a odstránenie vodných stavieb, ktoré súvisia s týmto odberom (§ 21 ods. 1 písm. a) a b) a § 26),
- b) v ktorých je príslušná povoľovať vodnú stavbu, ako aj v ostatných vodohospodárskych veciach týkajúcich sa tejto vodnej stavby,
- c) pochybností o určenie hranice pobrežného pozemku pri drobných vodných tokoch (§ 50 ods. 5),
- d) uloženia opatrení na odstránenie škodlivého stavu pri poškodení verejnej kanalizácie alebo verejného vodovodu, prípadne pri ohrození ich prevádzky, ak tieto opatrenia nevyžadujú povolenie (§ 55 ods. 3).

(2) V prípadoch uvedených v odseku 1 si môže obvodný úrad životného prostredia vyhradiť rozhodovanie, najmä ak ide o územia chránených vodohospodárskych oblastí a územia ochranných pásiem vodárenských zdrojov.

(3) Obec v prenesenom výkone pôsobnosti na úseku štátnej vodnej správy

- a) dáva vyjadrenie podľa § 28 k vodnej stavbe v prípadoch, v ktorých je príslušná vydať povolenie, a vyjadrenie k stavbe rodinného domu, k stavbe na individuálnu rekreáciu a na domové žumpy,
 - b) vedie evidenciu o vodách (§ 29),
 - c) vykonáva štátny vodoochranný dozor v rámci svojej pôsobnosti a ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov (§ 66 ods. 1),
 - d) prejednáva priestupky na úseku ochrany vôd, vodných tokov a vodných stavieb [§ 77 ods. 3 písm. a)].
- (4) Obec môže všeobecne záväzným nariadením
- a) upraviť, obmedziť, prípadne zakázať všeobecné užívanie povrchových vôd na drobných vodných tokoch a iných vodných útvaroch (§ 18 ods. 5),
 - b) určiť inundačné územie pri drobných vodných tokoch (§ 46 ods. 1).

V prípade, ak by sa na dotknutých pozemkoch mala umiestniť stavba je potrebné pri ich posúdení vychádzať z nižšie citovaných ustanovení stavebného zákona (č. 50/1976 Zb.).

Podľa § 43 zákona stavba je stavebná konštrukcia postavená stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, ktorá je pevne spojená so zemou alebo ktorej osadenie vyžaduje úpravu podkladu. Pevným spojením so zemou sa rozumie

- a) spojenie pevným základom,
- b) upevnenie strojnými súčiastkami alebo zvarom o pevný základ v zemi alebo o inú stavbu,
- c) ukotvenie pilótami alebo lanami s kotvou v zemi alebo na inej stavbe,
- d) pripojenie na siete a zariadenia technického vybavenia územia,

e) umiestnenie pod zemou.

§ 43a ods. 1 člení stavby podľa stavebnotechnického vyhotovenia a účelu na pozemné stavby a inžinierske stavby.

Pozemné stavby sú priestorovo sústredené zastrešené budovy vrátane podzemných priestorov, ktoré sú stavebnotechnicky vhodné a určené na ochranu ľudí, zvierat alebo vecí; nemusia mať steny, ale musia mať strechu. Podľa účelu sa členia na bytové budovy a nebytové budovy.

Inžinierske stavby sú

- a) diaľnice, cesty, miestne a účelové komunikácie, nábrežia, chodníky a nekryté parkoviská,
- b) železničné, lanové a iné dráhy,
- c) vzletové dráhy, pristávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk,
- d) mosty, nadjazdy, tunely, nadchody a podchody,
- e) prístavy, plavebné kanály a komory, úpravy tokov, priehrady a ochranné hrádze, závlahové a melioračné sústavy, rybníky,
- f) diaľkové ropovody a plynovody, miestne rozvody plynu,
- g) diaľkové a miestne rozvody vody alebo pary, úpravne vody, miestne kanalizácie a čistiarne odpadových vôd,
- h) diaľkové a miestne elektronické komunikačné siete a vedenia, telekomunikačné stožiare, transformačné stanice,
- i) diaľkové a miestne rozvody elektriny, stožiare, transformačné stanice, televízne káblové rozvody,
- j) banské stavby a ťažobné zariadenia,
- k) stavby energetických zariadení, plynárne a spaľovne odpadu,
- l) stavby na spracovanie a ukladanie jadrového materiálu a rádioaktívneho odpadu,
- m) stavby chemických zariadení, rafinérie a koksovne,
- n) stavby ťažkého priemyslu, napríklad vysoké pece, valcovne a zlievarne,
- o) nekryté športové ihriská, automobilové, motocyklové a bicyklové dráhy, golfové ihriská, lyžiarske trate a vleky,
- p) zábavné a oddychové parky, zoologické a botanické záhrady,
- r) ostatné inžinierske stavby, napríklad skládky odpadu.

Podľa § 71 Povolenie stavebného úradu vyžadujú, pokiaľ na to nie sú príslušné podľa osobitných predpisov iné orgány,

- a) terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery,
- b) ťažobné a im podobné alebo s nimi súvisiace práce,
- c) informačné, reklamné a propagačné zariadenia, pokiaľ sa umiestňujú na miestach viditeľných z verejných priestorov a pokiaľ sú spojené so stavbou alebo pozemkom.

Na terénne úpravy a práce uvedené v odseku 1 písm. a) a b) sa povolenie nevydáva, ak stavebný úrad v územnom rozhodnutí od jeho vydania upustil.

III. Z Á V E R

Vychádzajúc z existujúceho skutkového a právneho stavu a z obsahu realizačného projektu Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky pre rok 2011 veľkou pravdepodobnosťou je možné konštatovať, že väčšina navrhnutých prác nepodlieha stavebnému zákonu ale niektoré práce, opatrenia a zariadenia (najmä terénne úpravy – zmena odtokových pomerov) zrejme predpokladajú aspoň vydanie rozhodnutia o využívaní územia v rámci územného konania.

Pri posúdení vzťahov je potrebné vychádzať z toho, že

1. Realizačný projekt *Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky pre rok 2011* schválený uznesením vlády SR č. 183 z 9. marca 2011 spolu s konkrétnymi návrhmi opatrení (projektov) pre jednotlivé územia obce je dostatočným podkladom k územnému konaniu a na vydanie rozhodnutia o využívaní územia, keďže obsahuje všetky rozhodujúce skutočnosti o využití územia.
2. Keďže plánované práce sa budú vykonávať na území obcí a pozemkov vo vlastníctve rôznych subjektov, tieto práce a opatrenia bude potrebné aby príslušné obce s nimi prerokovali a postupovali v intenciách § 32 a nasl. stavebného zákona.
3. V závislosti od charakteru jednotlivých prác, konkrétnych návrhov opatrení (projektov) navrhovaných pre jednotlivé obce a najmä tam, kde sa vykonajú aj terénne úpravy a sa zasahuje do odtokových pomerov, príslušný stavebný úrad (obec) môže v rozhodnutí o využívaní územia určiť, že vzhľadom na nepatrný zásah do terénu a minimálneho vplyvu na životné prostredie ako sa to konštatuje aj v programe a v pripomienkovom konaní (vid' hore tohto rozboru) sa upúšťa od povolenia terénnych úprav.
4. V rámci územného konania a pri posúdení jednotlivých konkrétnych projektov bude treba postupovať s vodoprávnymi orgánmi a správcami drobných vodných tokov. Po prenesení výkonu štátnej správy aj vodoprávnymi orgánmi zrejme budú príslušné obce.
5. V prípade uskutočnenia stavieb bude potrebné postupovať podľa § 43 a nasl. a v prípade drobných stavieb podľa § 55 stavebného zákona. Stavebné konanie vzhľadom na charakter jednoduchých stavieb by bolo možné spojiť s územným konaním. Z dostupného materiálu však nevyplýva, že by sa v rámci realizácie projektu mala vybudovať nejaká stavba, ktorá spĺňa náležitosti stavby podľa citovaného zákona (§ 43 zákona č. 50/1976 Zb.).

V Kráľovskom Chlmcí dňa 10. júna 2011

Spracoval:
JUDr. Ladislav Pirovits
advokát